

Rodna Gruda

Za sabo sem pustila vse, razen samo sebe

I left behind all but myself

Objavljeno dne/Published on: 04.06.2015
 Avtor članka/Article Author: Vesna Vukšinič Zmaić

Med študijem je naredila pavzo in se odpravila v Pariz za varuško, kjer je izpopolnila znanje francoskega jezika. Ko je po diplomi odšla v London in za dve leti postala varuhinja mladoletne Francozinje, ji je to znanje prišlo zelo prav. Kasneje je na angleškem podeželju negovala starejšo gospo. Na Kitajskem je iskala učitelja butoha, a je na koncu sama učila angleščino. Bila je asistentka oblikovalke dragocenih preprog ter pomočnica fotografinji. V ZDA je kot družabnica šejkove žene živela v blišču in bogastvu. A ni ostala tam.

While studying she took a year off and went to Paris where she worked as a nanny and perfected her knowledge of the French language. After graduating, when she went to London and became the guardian of an underage French girl that knowledge proved to be more than useful. Later on she withdrew to the English countryside where she nursed an old lady. Searching for a teacher of butoh, she traveled to China where she ended up teaching English. She spent some time assisting a high-end rug designer and a successful photographer. Even enjoying the splendor and riches of being the companion to a sheik's wife in the USA couldn't make her stay. Instead, her journey took her to India where she learned the skills and knowledge of the ancient world, which she had always been attracted to. Tanja has never been attached to places and objects, nor is she a collector of memorabilia and photos. The abstract is too short to encompass the whole of her life prior to this interview. Tanja collects experience. She envisions London to be the city of opportunities and it is where her traveling around the world came to a halt. She began doing what she's been destined to – all she needed was the knowledge of passing knowledge on. The world now-a-days is all too full of instant gurus and spiritual teachers who lecture from handbooks. Tanja isn't one of them.

Tanya Didovic - znanje jezikov je okno v svet.

Odšla je v Indijo, kjer se je učila starodavnih veščin in znanj. Vezana na kraje in stvari Tanja ni bila nikoli, tudi zbirateljica spominkov in fotografij ni. Uvodnik je prekratek, da bi zajeli njeno življenje pred tem intervjujem. Tanja je zbirateljica izkušenj. V Londonu, ki ga je začutila kot mesto priložnosti, je zaključila svojo pot okoli sveta. Začela je delati tisto, kar ji je bilo pisano na dušo, a je sama potrebovala vedenje, da lahko preda znanje. Današnji svet je prepoln instant gurujev in duhovnjakov, ki predavajo iz

priročnikov.

In Tanja ni te sorte.

Tanja, kaj te je poneslo v svet? Te je mikala tujina ali nisi dobila zaposlitve v svojem poklicu?

Svet me je vedno privlačil in moja želja po potovalnih avanturah je bila vedno velika. Sama tujina me ni tako vabila, vabili so me bolj tuji jeziki, tuji narodi, tuji vonji. Moja služba ni bila usklajena z mojimi zmožnostmi, željami, znanjem in pričakovanjem drugih. Tako se dolgo časa nisem mogla službeno ustaliti. Moji vzgibi tik preden sem odšla iz Slovenije so bili umetniški, vendar mi kljub vsemu ni uspelo prodreti v slovensko umetniško sceno bolj udarno.

S kakšnimi pričakovanji si odšla iz Slovenije?

Kot pravi pionir. Za sabo sem pustila vse, razen samo sebe.

Kako si prišla do zaposlitve in kod vse te je vodila tvoja pot iskanja zaposlitve?

Svoje prvo delo sem našla preko spleta, preko strani z malimi oglasi: [gumtree.co.uk](https://www.gumtree.co.uk). Ker sem morala najti službo, preden sem lahko odskočila iz Slovenije v Anglijo, mi je bil dostopen le internet. Moj prijatelj, ki je takrat že živel v Londonu, mi je povedal za tole internetno stran. Nikoli ne bi pričakovala »prijateljskih uslug« pri zagotovitvi službe, tako kot večina ljudi, ki sanja o boljših denarnih nagradah v tujini. Sploh pa ne, če človek resnično namerava živeti in delati izven domovine. Ljudje večinoma mislijo, da če poznajo kakšen kontakt v tujini, da so vsi ti ljudje bogati in da so jim dolžni pomagati (vključno s sorodstvom, če živi v tujini). Ne zavedajo se, kako težko je zunaj in koliko več dela mora priseljensec vložiti, da si zagotovi nek status.

Bila si v različnih državah, kaj lahko poveš o njih v primerjavi s Slovenijo?

Vse si je nekako podobno, razen kulturnega razmišljanja. To je zelo drugačno.

Kakšen odnos vzpostavi človek do svoje domovine in jezika potem, ko se enkrat odseli?

Meni so bili jeziki vedno ljubi in zanimivi. Učila sem se nemško, francosko, latinsko, ker sem iz Bele krajine govorim tudi hrvaško (ko sem bila se deklica, je bila to ena država). Z angleščino sem se srečevala kot samouk od malih nog skozi angleško glasbo in televizijske oddaje, filme. Govoriti slovensko se mi nikoli ni zdelo bolj posebno ali drugače, kot govoriti s tuji v njihovem jeziku.

Ali si v tujini kdaj poiskala stik s slovenskim društvom, mogoče spoznala kakšnega Slovenca? Si kdaj imela sploh potrebo po tem?

Zelo redko. Tudi če sem slučajno srečala kakšnega Slovenca, skoraj nikoli po naključju, sem imela velikokrat slabe izkušnje s sorojaki. Po vsej verjetnosti nas je tako malo v primerjavi z ogromnim svetom, da se porazgubimo skupaj z našo identiteto.

To se zdi je že značilnost današnje mlade slovenske populacije, ki odhaja svet – ne nosijo s seboj slovenske identitete.

Težko govorim za druge. Govorim lahko iz svoje izkušnje. Enostavno ni prostora za velika domoljubna občutja in patriotizem. Primoran si usmerjati svojo pozornost na sistem, kjer si in si olajšati bivanje v tuji državi. Identiteta je zelo pomembna, vendar se ne nanaša le na državo, v kateri si se rodil.

Spremljaš in bereš slovenske informativne spletne strani? Te zanima kaj se dogaja v Sloveniji?

Že dolgo ne. Nerada tudi berem o tem, kaj se dogaja v državi, kjer živim zdaj. Novice in mediji nimajo veliko opraviti z resničnimi (organskimi?) izkušnjami, ampak v veliki meri diktirajo misli ljudi, ki jih poslušajo in zato padejo pod njihov vpliv. Ko pokličem domov, se pa seveda občasno tudi pojavi vprašanje: »Kaj je novega?«

Kako predstaviš Slovenijo ljudem, ki je ne poznajo?

Je ne izpostavljam, razen če me kdo povpraša. Se pa zapletem v daljši pogovor, če mi kdo reče: »Tam sem pa že bil!«, »Tam pa grem!« ali »Tam želim iti.« Povem, da je Slovenija zelo lepa, majhna in luštna, narava je čista, ljudje so gostoljubni in prijazni, reke so prekrasne.

V Sloveniji se velikokrat poudarja, da je država premajhna, kar je krivo za vse gospodarske in karijerne težave in neuspehe.

Slovenija je zelo majhna, v primerjavi z svetom neznatna. Prav tako, kot so neznatna takšna tarnanja glede krize in neuspehov. Slovenija je daleč od prave revščine, ki je globalni problem. Ne glede na to, kako težko je včasih življenje, naj se ne bi nihče vdajal takšnim »revnim« mislim, to je znak šibkega karakterja.

Kako pogosto obišeš Slovenijo in kaj si najprej zaželiš, ko prideš domov?

Enkrat na leto, včasih dvakrat, včasih niti tolikokrat ne. Ko pa pridem domov, mi je najljubši sprehod z mojo psičko, za katero skrbijo starši doma.

Kako hitro lahko navežeš stik z ljudmi v Londonu? Na čem temeljijo odnosi, ki nimajo globlje preteklosti?

Nikoli mi ni bilo težko navezati stika z ljudmi, sem zelo odprtega karakterja in ljudje me velikokrat tudi ogovorijo. Težko je doumeti, kako odnosi tukaj delujejo, ker je to popolnoma drugačna kultura. Obenem pa se nikoli nisem počutila kot del te kulture, vsaj v globljem pomenu ne, ker nosim svoje dispozicije iz otroštva in vzgoje. Vidno lahko rečem, da slovenska vzgoja temelji na etiki, Angleži so zelo neetični.

No, to je pa zanimivo slišati. Neetični v kakšnem smislu?

Angleži ne delujejo in ne živijo po vrednotah, ampak slepo sledijo monarhiji, patriotizmu in angleški geopolitiki, ki se še vedno hrani z izkoriščanjem človeške delovne sile, dobrin, ki si jih na silo prilaščajo, in z manipulacijo denarnih trgov. Mi smo odraščali v slogu, ki pravi: »Spoštuj sočloveka, pomagaj sočloveku, govori resnico itd.« Tukaj so odraščali drugače.

Ali bi lahko London označila tudi kot mesto svobode, kjer nihče nikogar ne pozna. Kdaj je to dobro?

Evropa je mesto svobode v primerjavi z ostalim svetom. London je vpet v neustavljiv, mnogo prehter ritem, ki zaslužni ljudi in jih vpenja v krog stresa. Vendar je mesto priložnosti in odskočna deska za cel svet. Kar Ljubljana ni. Vsaj za nekoga kot sem jaz, ni bila.

Ali si lahko predstavljaš, da se boš enkrat vrnila v Slovenijo?

V Slovenijo se lahko vedno vrnem, ali pa se ne vrnem. To ni tako pomembno. Kje, kdaj? Tukaj in zdaj.

Živiš v tem trenutku.

Vsi živimo tukaj zdaj, čas in prostor sta eno.

V Veliki Britaniji se politika pritožuje nad priseljenci, kako ti vidiš to problematiko?

Zame problematike ni. Jaz sem priseljenka in meni se zdi super, da sem lahko prostovoljno in brez kakšnih posebnih protokolov pripotovala sem in da lahko delam tukaj. Anglija je velik promotor modernega suženjstva. Problematika je beseda in pojem, ki daje razlog ter hrano politiki.

Zagotovo. Toda po pogovoru z rojaki po svetu vedno slišim, da smo Slovenci drugačni priseljenci od drugih – pridni, delavni, prijazni. Smo takšni tudi preden gremo iz Slovenije?

Ja, tega sem se nekako dotaknila že pri prejšnjih vprašanjih. Pridni, delavni in prijazni smo zato, ker smo bili etično vzgojeni. Takšni smo. Doma, v Sloveniji, zmotno mislimo, da je ta mala država cel svet in si s takšnim mišljenjem nadenemo nekakšen manjvrednostni kompleks, ki prevzame naš pozitiven karakter.

Bila si v Indiji, kjer si si pridobila znanja, ki jih danes prenašaš na svoje učence. Se misliš v prihodnje ukvarjati samo s tem?

Ja, Indija je domovina za duhovne ljudi. Veliko ljudi se tam »najde«. Vedno sem bila v stiku sama s sabo, znanje in izkušnje, ki sem jih dobila v Indiji, so to le potrdili, utrdili in mi dali veliko več samozavesti, samostojnosti in sproščenosti. Prihodnost je iluzija in ne razmišljam o tem. Zelo pa uživam v izpopolnjevanju same sebe na vseh področjih. Ravno kar sem postavila svojo spletno stran, ki je skupek vsega, kar sem v tem trenutku:

www.neo-yogic-movement.com

Na Facebooku je skupina Slovenci v Londonu. Si se povezala z njimi, jim predstavila s čim se ukvarjaš?

Zanimivo, nisem vedela. Spoznala pa sem eno Slovenko pred kakšnim letom, zelo lepa in zanimiva je bila. Po kratkem pogovoru sva izmenjali kontakt, vendar ga nisva uspeli obdržati. Na Facebooku me lahko najdete pod Tanya Didovic. Ker so me prevelikokrat ljudje tukaj imenovali Tandza sem J zamenjala z Y.

Na Facebooku se pojavljajo tudi različna vprašanja glede rezidentstva in davkov v Sloveniji. Kako si ti to uredila?

Mislím, da je enostavno. Davek plačaš samo v eni državi, trenutno ga plačujem v Angliji. Kot evropska državljanka živim še vedno v eni državi, Evropi, torej, kje je stalno prebivališče, ni pomembno. Sam odnos do birokracije, kar se tiče stalnega prebivališča, je tukaj veliko bolj dinamičen.

Razloži »dinamičen«.

Ljudje v Angliji se selijo ves čas, vsaj enkrat na leto menjajo svoja bivališča, ker se cene nepremičnin in najemnin dvigajo ali pa se ljudje želijo preseliti bližje svojim službam. Pa tudi službe menjajo zelo pogosto, ker so zelo karierno usmerjeni. Stalno prebivališče se menja ves čas in državne birokratske službe ne potrebujejo takšnih potrdil o stalnih prebivališčih, vse temelji na bančnih podatkih.

Kaj bi svetovala nekomu, ki se iz Slovenije s trebuhom za kruhom odpravlja v svet?

Hm. Zdi se mi, da ima vsak drugačno situacijo in miselno predstavo. Svetujem lahko le: »Bodi pozitiven in se uči!«

Foto; Lida Beranova-Rodrigues

Foto; Lida Beranova-Rodrigues

Foto; Lida Beranova-Rodrigues

Foto; Lida Beranova-Rodrigues

Med bivanjem v Indiji je stkala nova prijateljstva. Foto; Osebni arhiv

Tanja v objemu butoha, ki je izvorno japonski ples globoko skritih čustev. Foto; Osebni arhiv